

HOTELIJERSKO-TURISTIČKA I UGOSTITELJSKA ŠKOLA - ZADAR

Na temelju članka 87. Statuta Hotelijersko-turističke i ugostiteljske škole, Školski odbor je dana 1. prosinca 2022. godine donio

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU NASILJA U ŠKOLI

1. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Definicija nasilja/zlostavljanja i običnog sukoba vršnjaka preuzeta je iz Protokola o nasilju među djecom kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. Nasilje među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjerenovo prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

1. namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice: udaranje, guranje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično, bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
2. psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više njih. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupina kojoj pripada, isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponižavanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

1. namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda,
2. intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja),
3. moć nasilnika (nerazmjer s obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć),
4. ranjivost i nemoć žrtve,
5. manjak podrške,
6. posljedice.

VRŠNJAČKI SUKOB

Bitno je razlikovati vršnjački sukob od nasilja među mladima.

Normalni sukob vršnjaka ima slijedeća obilježja:

- ⑩ ne postoje elementi navedeni za nasilništvo;
- ⑩ djeca ne insistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu;
- ⑩ mogu dati razloge zašto su u sukobu;
- ⑩ ispričaju se ili prihvate rješenje da nitko nije pobijedio;
- ⑩ slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe;
- ⑩ mogu promijeniti temu i otici iz situacije.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA

U slučaju običnog vršnjačkog sukoba svaki djelatnik škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među učenicima,
2. obavijestiti o sukobu razrednika, pedagoga, voditelja ili ravnatelja Škole,
3. razrednik, pedagog, voditelj i/ili ravnatelj dužan je obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima,
4. predložiti učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće „pobjijediti“ te da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu (restitucija),
5. tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju,
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik i stručni suradnik pedagog će pozvati roditelje u Školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku,

7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili psihološku pomoć) u Školi ili izvan Škole u dogovoru s roditeljima/skrbnicima,
8. ukoliko učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaca restituciju, Škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera,
9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja/skrbnika Škola će postupiti po točki 2. Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (dokument Vlade Republike Hrvatske, listopadu 2004.).

PROTOKOL U SLUČAJU NASILJA MEĐU UČENICIMA U ŠKOLI

1. Odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika odgojno – obrazovne ustanove ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
2. ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati prepratu djeteta od strane stručne osobe liječniku, te sačekati liječnikovu preporuku o dalnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika;
3. odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike, te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvjestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;
4. po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika odgojno-obrazovne ustanove, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;
5. roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja;
6. obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
7. ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece, koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci, svjedocima nasilja;
8. što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje uz nazočnost stručne osobe, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvjestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvjestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a odgojno-obrazovna ustanova će

poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi;

9. pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s dogadajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta, te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centri za socijalnu skrb poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvestiti ih o obvezi odgojno-obrazovne ustanove da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, Uredima državne uprave u županijama (Službama za društvene djelatnosti i/ili Gradskom uredu za obrazovanje i šport Grada Zagreba), policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
10. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

PROTOKOL U SLUČAJU SEKSUALNOG NASILJA

Oblici seksualnog nasilja:

- a) seksualno uznemiravanje i / ili napastovanje je jedan od najčešćih oblika seksualnog nasilja koji obuhvaća neželjena seksualna ponašanja koja nužno ne uključuju fizički dodir te time osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj i izazivaju osjećaj srama. U većini slučajeva se radi o ponovljenim ponašanjima koja se javljaju kroz dulje vremensko razdoblje i za koje žrtva ne može naći sustavno rješenje. Najčešći oblici su neželjene seksualne primjedbe i verbalni prijedlozi, neprikladna pažnja, fizički dodiri, seksističke, uvredljive i diskriminirajuće primjedbe i šale, širenje seksualnih glasina o osobi i drugo.
- b) seksualno zlostavljanje i / ili prisilne spolne radnje obuhvaćaju mnoge oblike seksualnog nasilja koji su teži od seksualnog uznemiravanja, a prema postojećim zakonima još ne ulaze u kategoriju silovanja. Obuhvaćaju neželjena seksualna ponašanja iznuđena primjenom sili i /ili prijetnji, a uključuju fizički dodir s nasilnikom- neželjeni i prisilni dodiri intimnih dijelova tijela, seksualne aktivnosti izmanipulirane lažima, prijetnjama, pritiskom te prisiljavanje na masturbaciju.
- c) silovanje je najteži oblik seksualnog nasilja koji uključuje prisilnu vaginalnu, analnu i/ili oralnu penetraciju penisom, drugim dijelom tijela i/ili objektima. Ubraja se među izuzetno teška i traumatska iskustva s teškim posljedicama za žrtve. S obzirom na počinitelja razlikuje se silovanje kao sastavni dio obiteljskog nasilja (silovanje u braku), silovanje u vezama/“na spoju“, silovanje nepoznate osobe, grupno silovanje, silovanje u oružanim sukobima i ratu. Osim ubojstva, silovanje je najozbiljnije nasilje nad tijelom osobe jer oduzima žrtvi fizičku i emocionalnu autonomiju, slobodu i privatnost.

Obveze nadležnih tijela u postupanju sa žrtvama seksualnog nasilja

Nadležna tijela u postupanju sa žrtvama seksualnog nasilja su: policija, zdravstvene ustanove, pravosudna tijela, centri za socijalnu skrb, odgojno-obrazovne ustanove i institucije koje pružaju pomoć i potporu u zaštiti mentalnog zdravlja.

Protokolom su Škola i njezini zaposlenici obvezni skrbiti o ostvarivanju prava djeteta u slučajevima svih oblika nasilja, senzibilizirati se na pojavu seksualnog nasilja koje doživljavaju maloljetne osobe te poduzeti odgovarajuće mjere radi otkrivanja i prijavljivanja djela seksualnog nasilja relevantnim institucijama koje pružaju pomoć žrtvama seksualnog nasilja.

Postupanje Škole u slučaju prijave seksualnog uznemiravanja

1. Primanje prijave uznemiravanja, razgovor s prijaviteljem
2. Obavještavanje ravnatelja o dogadaju
3. Obavještavanje stručnog suradnika o događaju
4. Razgovor stručnog suradnika i ravnatelja s učenikom- žrtvom
5. Obavještavanje roditelja
6. Razgovor s roditeljima
7. Upoznati žrtvu i njezine roditelje o mogućnostima (izvan)institucionalne pomoći i potpore
8. Utvrđivanje činjenica i pisane obavijesti nadležnim institucijama
9. Obavijest MZO na propisanom web obrascu
10. Daljnje radionice s djelatnicima i učenicima te osvjećivanje potrebe prijave nasilja i postupka nakon prijave

Evidencija Škole o seksualnom nasilju

Škola vodi posebnu Evidenciju o seksualnom nasilju u školi na za to predviđeno Obrascu. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća škole o događaju. Škola je duža o događaju obavijestiti MZO na propisanom Web obrascu.

PROTOKOL U SLUČAJU ELEKTRONIČKOG NASILJA

1. Obaviti razgovor s djetetom – žrtvom električnog nasilja.
2. Obaviti razgovor s djetetom – počiniteljem električnog nasilja
3. Obaviti razgovor s djecom – svjedocima ili promatračima električnog nasilja.
4. Održati zajednički sastanak s djetetom – počiniteljem električnog nasilja, roditeljem i stručnim djelatnicima škole s ciljem definiranja individualnog plana postupanja prema djetetu. Održati zajednički sastanak s djetetom, roditeljem s ciljem definiranja individualnog plana postupanja prema djetetu, informiranja o potrebi poduzimanja mjera u skladu sa Statutom škole, zakonom i drugim propisanim pravilima.
5. Održati sastanak s nastavnim osobljem škole i raspraviti o rješenju i dalnjem postupanju. Donijeti odluku o izricanju pedagoških mjera u skladu sa Statutom škole, zakonom i drugim propisanim pravilima te obavijestiti nadležne institucije ako postoji potreba.
6. Prijava nasilja policiji.
7. Prijava nasilja nadležnom centru za socijalnu skrb.
8. Utvrditi uzroke/povod nasilnog ponašanja i djelovati na slabljenje rizičnih i jačanje zaštitnih čimbenika.
9. Osiguravanje potrebne psihosocijalne pomoći i podrške djeci uključenoj u električno nasilje ili unutar škole ili pružanjem informacija o dostupnim organizacijama i institucijama koje navedeno pružaju.
10. Osigurati potrebnu pomoć i podršku roditeljima u razvoju roditeljskih kompetencija ili unutar škole ili pružanjem informacija o dostupnim organizacijama i institucijama koje navedeno pružaju.
11. Osigurati redovitu međuresornu suradnju usmjerenu na reduciranje rizičnih i jačanje zaštitnih čimbenika pozitivnog i prosocijalnog ponašanja u užem i širem školskom okruženju.
12. O svakoj zaprimljenoj prijavi, odnosno obavijesti o nasilju među djecom i mladima voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka, te evidentirati i bilježiti svako postupanje.
13. Praćenje osiguravanja pomoći i podrške djeci žrtvama i počiniteljima nasilja.

EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

DATUM

SUDIONICI DOGAĐAJA

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

SAŽETAK DOGAĐAJA

ŠTO MISLIM O UZROCIMA DOGAĐAJA

MOJE MIŠLJENJE O PODUZETE MJERAMA

ŠTO ĆU PODUZETI- REĆI NAKON DOGADAJA

DRUGA MOGUĆA RJEŠENJA- MOJI PRIJEDLOZI

Potpis sudionika

Potpis stručne osobe

OBRAZAC ZA IZVJEŠĆE O DOGAĐAJU

DATUM

SUDIONICI DOGAĐAJA

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

OPIS DOGAĐAJA

ŠTO MISLIM O UZROCIMA DOGAĐAJA

MOJE MIŠLJENJE O PODUZETIM MJERAMA

ŠTO ĆU PODUZETI- REĆI ILI PODUZETI NAKON DOGAĐAJA

• DRUGA MOGUĆA RJEŠENJA – MOJI PRIJEDLOZI

Potpis sudionika:

Potpis stručne osobe:

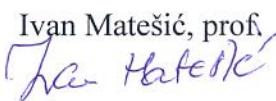
KLASA: 602-03-01/22-33

URBROJ: 2198-1-61-22-1

Zadar, 1. prosinca 2022.

Ovaj Protokol stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči škole.

Predsjednik Školskog odbora

Ivan Matešić, prof.

Ovaj Protokol objavljen je na oglasnoj ploči škole 1. prosinca 2022. godine, a stupio je na snagu dana 9. prosinca 2022. godine.

Ravnateljica

Diana Radić Škara, prof.
